

Verksamhetsberättelse

2023

Inköpsnämnden

December 2023

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Sammanfattande analys	3
1.2 Kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder	4
2 Medborgarperspektivet	6
2.1 Politikens mål: Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever	6
2.1.1 Verksamhetens mål: Nära kund 1	6
3 Verksamhetsperspektivet	7
3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård	7
3.1.1 Verksamhetens mål: Nära kund 2	7
3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter	7
3.2.1 Verksamhetens mål: Nära kund 3	7
3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering	8
3.3.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 1	8
3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion	8
3.4.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 2	8
4 Resursperspektivet	10
4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare	10
4.1.1 Verksamhetens mål: Engagerade medarbetare	10
4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans	11
4.2.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 3	11
5 Resultaträkning	14
6 Investeringar	15
7 Intern kontroll	16

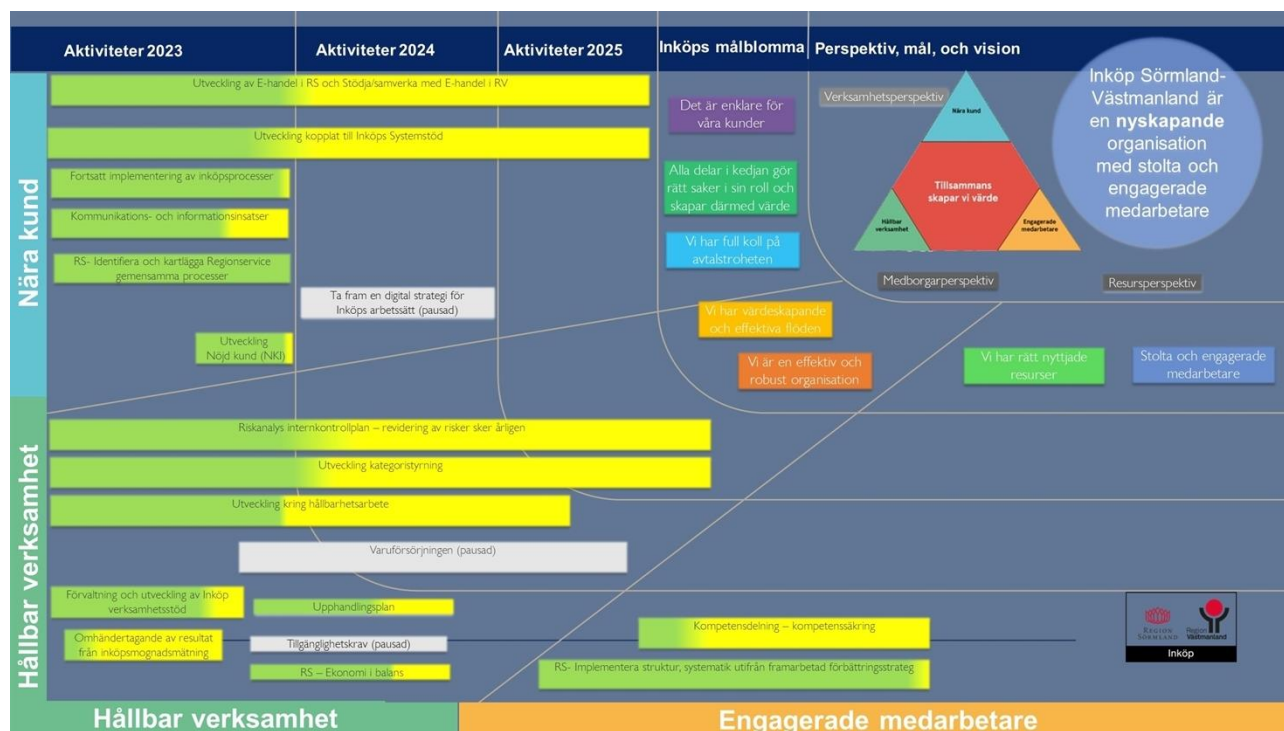
1 Inledning

1.1 Sammanfattande analys

Inköps transformationskarta

Alla utvecklingsinitiativ som drivs inom Inköp har lagts in i Inköps transformationskarta, för att visuellt visa vilket mål utvecklingen syftar till att nå. Kartan är indelad i Regionens 3 övergripande mål; Hållbar verksamhet, Nära kund samt Engagerade medarbetare.

Utvecklingsinitiativen är grupperade i det mål de syftar till att uppnå. Samtidigt är Regionens mål mappade mot de 3 politiska perspektiven; Verksamhet-, Medborgar-, och Resursperspektiv samt nedbrutna i mer specifika mål för Inköp, vilket också visualiseras i transformationskartan. I övre högra hörnet visas Inköps nedbrutna mål "Inköps målblomma", Regionens mål och vision i trekanten, de politiska perspektiven, samt Inköps vision för den utveckling som vi driver sedan omorganisationen hösten 2020- "Inköp Sörmland Västmanland är en nyskapande organisation med stolta och engagerade medarbetare"

Utveckling

Inköp har under 2023 arbetat med att utveckla Inköps förmåga att förstå kundbehov och kundens upplevelse av det stöd och den service som Inköp ger. Inköp har tillsammans med kunder från verksamheterna arbetat med tjänstedesign och tagit fram 8 "användarresor" för olika delar av Inköps processer. Vi har också utvecklat dialogen med både kunder och ledningarna i respektive region. Ny mätning av Nöjd kund-index har tagits fram under året för både upphandling och kategoristyrning och kommer börja användas 2024.

Implementeringen av Inköps nya processer är klar och Inköp har också startat upp daglig/veckostyrning inom hela verksamheten.

Inköp har genomfört omfattande arbete med digitalisering, bland annat genom deltagande i arbete

med att digitalisera utbetalningar av glasögonbidrag, automatiseringar inom betalprocessen och genomfört förstudie för projekt upphandlingsstöd med syfte att identifiera möjliga lösningar för ett nytt upphandlingssystem och de digitaliseringar av arbetssätt som behövs inom upphandlingsområdet. Arbete med att förbättra data i upphandlingsplanen har genomförts.

Resurssituationen

Inköp har under året haft vakanser avseende 2 chefspositioner, med i övrigt nästan full bemanning som resultat av ett intensivt rekryteringsarbete. En kategoriledartjänst har inte återrekryterats i besparingssyfte. Under 2024 har en återrekrytering även avslagits.

Hållbart medarbetarindex för Inköp har i mätningen 2023 minskat till 77,2% vilket är en minskning med 2 % sedan mätningen 2022 men fortfarande en ökning med 0,4% jämfört med 2021 och drygt +3% jämfört med 2020. Summerat per mätområde är det ledarskap och styrning som har minskat, medan motivation ligger på samma nivå som föregående år. Sjukfrånvaron är fortfarande låg men har ökat till 3,35% vilket beror på långtidssjukskrivning.

Inflödet av upphandlingsbehov är fortsatt högt och Upphandlingsenheten och Inköpservice har hög belastning, men håller god kvalitet på upphandlingsarbetet. Antal annonserade upphandlingar har 2023 ökat till 170 st från 141 st 2022. Tillgängligheten på strategiska inköpare och operativa inköpare är ansträngd och situationen har under året hanterats genom nyttjande av upphandlingskonsulter som nu är under avveckling. Den höga arbetsbelastning resulterar i strategiska inköpare behöver prioritera ner/bort delar av inköpsprocessen så som planering av kommande inköpsbehov i ett tidigt skede, uppföljningar och dialoger med kunder och leverantörer och förvaltning av tex. avtalsdatabasen.

Kategoriarbeten inom lokalvård, jordbruk och skogsbruk samt kulturen är genomförda och under implementering.

Ekonomi

Möjliggjorda besparingar i verksamheterna uppgår till 74,4 mkr vilket innebär att målet för året (66 mkr) är uppnått. Antal samordnade upphandlingar uppgår till 34 st.

Inköps totala kostnad understiger budget med 709 tkr.

Personalkostnaderna understiger budget med totalt 2.116 tkr.

Merparten av överskottet återfinns inom leverantörsgruppen 1.790 tkr. Om man tar hänsyn till leverantörsgruppens (Sörmland) överskott avseende personalkostnader överstiger Inköpsnämndens gemensamma kostnader budget med -1.080 tkr.

Kostnad för Inköpsstrateg bekostas av regionernas kris och beredskapsenheter (via stadsbidrag) vilket innebär att vi har en intäkt på 192tkr för november-december. Då kategoriledartjänst inte återrekryterats innebär detta en besparing.

Övriga kostnader överstiger budget med -1.219 tkr.

Varav konsultarvoden överstiger budget med -1.379 tkr.

På grund av det ökade behovet av upphandlingar som lösts med upphandlingskonsulter har 919 tkr fakturerats till projekt NAV (Nya Akutsjukhuset Västerås) vilket till viss del kompenserar de höga konsultkostnaderna. Totala konsultkostnaderna för året är -2 833 tkr.

1.2 Kostnadsreducerande och intäktshöjande åtgärder

Generellt har inköp varit återhållsamma med kostnader som tex hyrbilar, konferenser, IT-material vilket gett ett överskott på 158 tkr. Utöver detta har vi gjort besparingsåtgärder som kommer ge resultat under 2024, tex minskat telefonikostnader (borttag av MEX-koppling).

På grund av det ökade behovet av upphandlingar som lösts med upphandlingskonsulter har 919 tkr fakturerats till projekt NAV (Nya Akutsjukhuset Västerås) vilket innebär en intäkt. Detta enligt överenskommelse mellan regionerna för debitering av inköpstjänst för "stora projekt" som inte kan resurssättas inom Inköps budget.

Kostnad för Inköpsstrateg försörjningsberedskap bekostas av regionernas kris- och beredskapsenheter (via stadsbidrag) vilket innebär en intäkt på 192 tkr för november-december. Då en kategoriledartjänst inte återrekryterats innebär detta en besparing.

2 Medborgarperspektivet

2.1 Politikens mål: Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever

2.1.1 Verksamhetens mål: Nära kund 1

Nöjdkundmätning har omarbetats under året och ett nytt frågematerial har tagits fram för upphandling och kategoriarbete. Vid delår 2024 redovisas ett första analyserat resultat från genomförd kundmätning inom upphandling och på helår för kategoriarbete. Därefter sker redovisning löpande till del- och helår enligt ovan.

3 Verksamhetsperspektivet

3.1 Politikens mål: Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig, kvalitativ och effektiv vård

3.1.1 Verksamhetens mål: Nära kund 2

Kommunikations- och informationsinsatser

Under året har introduktions/utbildningsmaterial för inköpsprocessen "Hantera inköp" uppdaterats. En workshop genomförts för förbättrad och enklare återkoppling till kund. Resultat och lärdomar från de nya kundnöjdhetsmätningarna kommer ligga till grund för fortsatta kommunikations- och informationsinsatser under 2024.

Fortsatt implementering av Inköpsprocesser

Inköpsprocessen "Hantera inköp" är beskriven i Region Sörmland processverktyg 2c8. Därtill är den implementerad vilket innebär att samtliga processer är kommunicerade och publicerade internt på Inköp. Processförvaltning är etablerad där utveckling och förbättring av inköpsprocesser sker. Handlingsplanen är därmed avslutad.

Regionservice- Identifiera och kartlägga Regionservice gemensamma processer

Inköp har deltagit i arbetet med att identifiera och kartlägga Regionservice gemensamma processer via deltagande i Regionservice processledarforum och via verksamhetsutvecklare, som är med i nätverk för Regionservice övergripande arbete med processer.

3.2 Politikens mål: Region Sörmland tar tillvara digitaliseringens möjligheter

3.2.1 Verksamhetens mål: Nära kund 3

Utveckling av E-handel i Region Sörmland

Teamsutbildningar för att kunna beställa i Proceedo har genomförts under året. Stor uppdatering av utbildningsmaterial har gjorts på grund av förändringar gjorda av Proceedo. Bokning av utbildningar har kopplats till Kompetensportalen.

Implementering av nytt avtal för 3PL (tredjepartsleverantör) för Varuförsörjningen och omfattande tester har gjorts under hela våren och hösten tillsammans med Onemed, den nya leverantören av tredjepartslogistik.

En pilot har genomförts för tjänstebeställningar på Inköps egen verksamhet gällande upphandlingskonsulter. Då inga nya upphandlingskonsulter har beställts under hösten har arbetet inte gått vidare.

Förslag kring utveckling av arbetssätt för hantering av orderbaserade fakturor är framtaget av leverantörgruppen. E-handel har gjort en utbildningsinsats för hanteringen av orderfakturor kopplat till förrådsbeställningar och ser nu att de hanteras bättre.

Processledare och systemförvaltare för e-handel deltar löpande i Proceedos användarpanel i syfte att bevaka utveckling av funktioner för att tillgodose Region Sörmlands behov

Stödja/samverka med e-handel i Region Västmanland

I samband med att projektet E-handel 2.0 avslutades, etablerades ett antal samverkansforum mellan Inköp och E-handelsförvaltningen i Västmanland. Ny roll för att hålla samman e-handelsfrågorna rekryterades och är på plats. Operativa inköpare lägger till största del beställningarna i Agresso's beställningsmodul.

Ta fram en digital strategi för Inköps eget arbetssätt

Avseende hantering av upphandlingsdokumentation så har ett arbete startats för att tydliggöra när teams och övriga lagringsplatser ska användas. En ny informationsklassning och riskanalys av upphandlingsinformation har genomförts.

Utveckling kopplat till Inköps systemstöd

Inköp har under året haft dialog med systemleverantören för att möjliggöra analys av spend på artikelnivå i spendverktyget "Spendency". Detta för att förbättra mätningen av avtalstrohet i verksamheternas inköp. Detta resulterade i att en testmiljö har tagits fram tillsammans med leverantören under hösten. Proceedo har nyligen levererat data för både fakturor och orderinformation. Tester ska nu göras om det går att analysera i Spendency för att mäta avtalstrohet. Förutsättningarna i Västmanland planeras att utredas under år 2024.

Inköp har under året deltagit i ett större utvecklingsarbete kring hanteringen av Glasögonbidrag för de sörmländska invånarna. Ägandeskapet för denna process är beslutad och en ny förenklad arbetsprocess är framtagen och kommer att implementeras under 2024.

Under 2023 så har vår digitala medarbetare ULF hanterat de utomlänsvårdsfakturor som skickats med e-faktura och tillhörande vårdbilagor. I nuläget får vi e-fakturor från 16 regioner (av 21) och vår digitala medarbetare lyckades hantera 44% av dessa på egen hand. Plan för fortsatt införande av fler regioner som kan skicka e-faktura samt utveckling av vår digitala medarbetare pågår.

Indikator	Utfall	Målvärde
■ Antal elektroniska beställningar Sörmland	89 038 st	
■ Antal elektroniska beställningar Västmanland	60 689 st	

3.3 Politikens mål: Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

3.3.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 1

Tillgänglighetskrav

Översyn av tillgänglighetskrav i upphandling kommer ske inför aktiviteter under 2024.

3.4 Politikens mål: Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

3.4.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 2

Inköp Sörmland-Västmanland har som mål att etablera ett strukturerat arbetssätt för hållbarhet & miljöfrågor. Där alla medarbetare tar sitt ansvar kring hållbarhet & miljö inom sina respektive områden. Under året har Inköp deltagit i Nationella kansliets samverkan för "Hållbar upphandling". Där reviderades uppförandekod och nya kontraktsvillkor togs fram. Dessa beslutades av Inköpsnämnden i december 2023.

Hållbarhetsprogram för både Region Västmanland och Region Sörmland arbetades fram och inköp deltar i arbetet via den fokusgrupp för hållbarhet som syftar till att vara en väg in till Inköp för alla frågor som rör hållbarhet och miljö. I fokusgruppen samarbetar regionerna och gruppen har under året fastställt nyckeltal för hållbarhet, gått igenom vilka kategoriarbeten som bör prioriteras utifrån ett hållbarhetsperspektiv, arbetat fram förslag till ändring i Inköps policy och riktlinjer samt säkrat hållbarhetskrav i kommande upphandlingar och avtal.

4 Resursperspektivet

4.1 Politikens mål: Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare

4.1.1 Verksamhetens mål: Engagerade medarbetare

Engagerade medarbetare

Hållbart medarbetarindex för Inköp har i mätningen 2023 minskat till 77,2% vilket är en minskning med 2,1% sedan mätningen 2022 men fortfarande en ökning med 0,4% jämfört med 2021 och +3,4% jämfört med 2020. Summerat per mätområde är det ledarskap och styrning som har minskat, medan motivation ligger på samma nivå som föregående år.

Sjukfrånvaron är fortfarande låg men har ökat till 3,35% vilket beror på långtidssjukskrivning under våren.

Inköp har deltagit i styrelsen för entreprenadupphandling för att bidra till utbildningsverksamheten av nya inköpare vid Påhlmans Handelsinstitut. I år har man beslutat att pausa utbildningen. Inköp har under våren haft 2 LIA-praktikanter (Lärande i arbete) från inköpsutbildningar vid Yrkeshögskolor, som nu har fått anställning inom Inköp Sörmland/Västmanland.

Kompetensdelning-kompetenssäkring

Juridikgrupp och juridikforum

Juridikgrupp, inköpsjurist och strategiska inköpare med jurist-kompetens, hanterar juridiska frågor, ger rådgivning i frågor som inkommer samt genomför juridikforum. Juridikgruppen bidrar på så sätt till erfarenhetsutbyte, kompetensöverföring, kompetensdelning, samt omvärldsbevakning (information om förändringar i lagstiftningen samt praxis) till och mellan strategiska inköpare.

Juridikforum har startats för informationsdelning och kompetenshöjande insatser inom Upphandlingsenheten. Under 2023 har tre juridikforum genomförts med följande teman:

- Sekretess
- Påtalandeskyldighet och Ramavtalsexklusivitet
- Prissättning

Handledare Strategiska Inköpare

Enheten upphandling har under 2023 aktivt arbetat med handledare till nya medarbetare och praktikanter. Syftet är att genom handledarens yrkeskunnande och engagemang bidra och skapa förutsättningar till att nya medarbetares och praktikanter motivation och känslan av trygghet stärks i rollen som Strategisk Inköpare. För att stärka handledarna i sin roll har de under tre halvdagar fått utbildning i att handleda.

Omställningsfonden

Enheten Inköpservice har erhållit medel för kompetensutveckling i syfte att stärka enhetens kompetensförsörjning på både lång och kort sikt samt att öka anställningstryggheten. Ett antal av de planerade utbildningarna har genomförts under året och resterande planeras för 2024

Regionservice- Implementera struktur, systematik utifrån framarbetad förbättringsstrategi

Inköp har upprättat daglig eller veckovis styrning på samtliga enheter samt för Inköps ledningsgrupp. På dessa forum har aktuella inkommande ärenden och frågeställningar hanterats eller aggregerats vidare uppåt för hantering. Veckostyrningstavlorna består av enhetsspecifika ärenden samt loggning av identifierande förbättringsförslag. Inköp har även ett etablerat arbetssätt för att rapportera och hantera förbättringsförslag i processen, där processledare under året har

träffats regelbundet

Indikator	Utfall	Målvärde
◆ Andelen engagerade medarbetare HME index	77,2 %	80 %
◆ Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	3,35 %	Max 3 %

4.2 Politikens mål: Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

4.2.1 Verksamhetens mål: Hållbar verksamhet 3

Risikanalys internkontrollplan

Ny riskanalys och revidering av internkontroll har genomförts inför Internkontrollplan 2024

Utveckling kategoristyrning

Kategoristyrning är ett arbetssätt som utvecklades i detaljhandeln i slutet av 1980-talet för att skapa största möjliga affärsvärde med de varor som såldes. Man upptäckte att det gav högre lönsamhet att jobba med förbättringar inom en varukategori i stället för enskilda varor eller varumärken.

Kategoristyrning inom Inköp ska vara ett vedertaget arbetssätt för att skapa största möjliga affärsvärde och ett verktyg för att identifiera förbättringsområden. Arbetssättet ska bidra till att nå organisationens övergripande mål, ge besparingar samt ökad kvalitet. Arbetssättet består av ett antal olika delar. Under 2023 har urvalsprocessen effektiviserats och uppdaterats i syfte att säkerställa och förankra resultatet av kategoriplan. Urvalsprocessens kommunikationsbehov har hanterats. Framtaget förslag för kategoriplan 2024 beslutades av inköpsnämnden 8 december 2023. En kommunikationsplan för att kommunicera beslutad kategoriplan har utarbetats. Ett arbetet gällande översyn av styrmodellen har påbörjats under året.

Under 2023 har kategoriarbete slutförts inom kategorierna jordbruk och skogsbruk (RS), möbler (RS), möbler (RV) samt kulturtjänster (RS). Nya kategoriarbeten som har påbörjats under året kommunikation, lokalvård, ultraljud, energi, konsulttjänster, laboratoriemedicin. Flera av dessa beslutade kategorier har under förarbetsfasen fått prioriteras om pga. tid- och resursbrist hos berörda verksamheter. För att undvika detta i framtiden så har vi jobbat med utveckling av urvalsprocess och kommunikationsplan.

Upphandlingsplan

Under 2023 påbörjades arbetet med att effektivisera arbetet med upphandlingsplanen och göra processen mindre resurskrävande genom att tillsammans med resurs ifrån RSIT se över möjligheterna att få ut mer data ifrån upphandlingsverktyget TendSign (och andra stödsystem) och att bearbeta denna data på ett effektivare sätt genom exempelvis Power Bi.

Framtida Varuförsörjning

Inköpschef har under 2022 deltagit i arbetsgrupp med syfte att förbättra samarbetet mellan de fem regionerna och Varuförsörjningen. Arbetet har pausats under slutet av 2022, delvis beroende på att ny inköpschef för Varuförsörjningen har rekryterats och introducerats under 2022 och Varuförsörjningen behövt fokusera på byte av tredjepartlogistiker 2023. Aktiviteten har flyttas till 2024 pga oklart kring arbetet framåt.

Förvaltning och utveckling av Inköps verksamhetsstöd

Under 2023 har inköpsutbildningen för chefer digitaliserats och kommer lanseras som e-utbildning under början av 2024. Chefsutbildningen kommer fortfarande vara en del av grundutbildningen och fortsätta ges även som fysisk utbildning.

Arbetet med Inköps strukturerade upphandlingsmallar har pågått under året, förvaltningen av dessa mallar har nedprioriterats och därför inte implementerats under året.

Region Västmanlands intranät, Arbetsplatsen, har under året uppdaterats med uppdaterad inköpsinformation.

Inköps handbok förvaltas regelbundet enligt etablerad arbetsform och är uppdaterad enligt processen Hantera inköp.

Ett arbete har påbörjats under 2023 gällande lagringsplatser av Inköps dokumentation. Exempelvis ingår bland annat struktur för stöddokument i 360 och en fortsatt plan för utveckling 2024.

Från inköpsmognadsmätning - Utveckling av inköpsstrategi

Resultaten från genomförda mätningarna har analyserats och arbetet med inköpsstrategi har påbörjats och kommer att slutföras under 2024

Från inköpsmognadsmätning - Identifiera inköpsbehov tidigt och öka verksamheternas förståelse

Resultaten från genomförda mätningarna har analyserats och åtgärder planeras i kommande verksamhetsplan. Arbetet med att identifiera inköpsbehov tidigt har initierats för kategori MT där en samordnad upphandlingsplan med båda regionerna är under framtagning för att med ett långsiktigt perspektiv utverka inköps mandat avseende samordning och tillsammans med verksamheterna se till de samordningsvinster som detta arbete kan ge. Antalet samordnade upphandlingar har ökat till 34 st under 2023, men potentialen att öka mer bedömer vi som stor.

Personal

Antalet anställda minskade under 2022 med en person då e-handelskoordinator i Region Västmanland inte återanställdes efter pensionsavgång. Antalet anställda under 2023 har varit konstant, men från och med november har en medarbetare övergått från rollen kategoriledare till strateg försörjningsberedskap och den nya tjänsten finansieras av båda regionernas beredskapsenheter. Tjänsten kategoriledare återanställs ej på grund av besparingskrav. Under 2023 har inköp även fått avslag att återrekrytera rollen Administrativt stöd till inköpsprocessen, vilket kommer orsaka ytterligare minskning av personal under 2024.

Ekonomi

Utfallet för möjliggjorda besparingar uppgår 2023 till 74,4 mkr, vilket är över målet som låg på 66 mkr.

Inköps totala kostnad understiger budget med 709 tkr.

Om man tar hänsyn till leverantörgruppen Sörmland som har ett stort överskott avseende personalkostnader överstiger Inköpsnämndens gemensamma kostnader budget med -1.080 tkr.

Avvikelse utfall mot budget – vad beror de på?

Personalkostnaderna understiger budget med totalt 2.116 tkr.

Merparten av överskottet återfinns inom leverantörgruppen 1.790 tkr.

Kostnad för Inköpsstrategi bekostas av regionernas kris och beredskapsenheter (via stadsbidrag) vilket innebär att vi har en intäkt på 192tkr för november-december. Då kategoriledartjänst inte återrekryterats innebär detta en besparing.

Övriga kostnader överstiger budget med -1.219 tkr.

Varav konsultarvoden överstiger budget med -1.379 tkr.

På grund av det ökade behovet av upphandlingar, som har lösts genom upphandlingskonsulter, har 919tkr fakturerats till NAV vilket till viss del kompenserar de höga konsultkostnaderna. Totala konsultkostnaderna för året är -2 833 tkr.

I övrigt har vi varit återhållsamma med kostnader som tex hyrbilar, konferenser, IT-material vilket gett ett överskott på 158 tkr. Utöver detta har vi gjort besparingsåtgärder som kommer ge resultat under 2024, tex minskat telefonikostnader (borttag av MEX-koppling).

Avvikelser utfall mot föregående år – vad beror de på?

Personalkostnaderna är 9,6% högre än föregående år vilket förutom den årliga lönerevision beror på färre vakanser och löneförstärkning för vissa personalkategorier.

Hyreskostnaderna är 13,5% högre jämfört med föregående år. Förutom kostnadsökning beror detta på att vi hade kontoret i Västerås hyresfritt i början av 2022 samt nya lokaler i Nyköping.

Övriga kostnader är 12% högre än föregående år vilket främst beror på ökade konsultkostnader.

Resultatet för Inköpsnämnden fördelas på Sörmland och Västmanland, därav noll i resultatrapporten.

Indikator	Utfall	Målvärde
 Antal samordnade upphandlingar	34 st	30 st
 Ekonomiskt resultat - avvikelse utfall/budget i tkr	0 tkr	0 tkr
 Möjliggjorda besparingar	74,4 MSEK	66 MSEK

5 Resultaträkning

Tkr	Ack utfall	Ack budget	Diff	Budget helår	Prognos helår	Diff helår	Ack utfall fg år
Erhållen intern uppdragsers	130	0	130	0	0	0	408
Övriga intäkter	53 077	53 912	-835	53 912	53 912	0	47 859
Verksamhetens intäkter	53 207	53 912	-705	53 912	53 912	0	48 267
Personalkostnader	-42 031	-44 147	2 116	-44 147	-44 147	0	-38 336
Köpt verksamhet	-3	0	-3	0	0	0	
Lokalkostnader	-2 630	-2 445	-185	-2 445	-2 445	0	-2 317
Övriga kostnader	-8 539	-7 320	-1 219	-7 320	-7 320	0	-7 612
Verksamhetens kostnader	-53 203	-53 912	709	-53 912	-53 912	0	-48 266
Verksamhetens nettokostnader	5	0	5	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-5	0	-5	0	0	0	0
Årets resultat	0	0	0	0	0	0	0

6 Investeringar

7 Intern kontroll

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering
------	-------------------	---------------------------------

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering				
<p>Utpekade upphandlingar för samordning genomförs ej samordnat (målrisk)</p>	<p>Antal genomförda upphandlingar som genomförts som samordnade*</p> <p>Metod för riskhantering Antal samordnade upphandlingar hämtas ur avtalsdatabas via fil av Inköpscontroller. Urval av samordnade upphandlingar sker via upphandlingsplan av enheten Upphandling. Enheten Upphandling följer upp samordnade upphandlingar, samt anger orsaker till varför inte utpekad upphandling samordnats. Detta sker via intervju.</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ingen avvikelse</p> <p style="text-align: center;">Helår 2023</p> <hr/> <table data-bbox="671 499 1070 566"> <tr> <td>Antal</td> <td>34 st</td> </tr> <tr> <td>Samordnade</td> <td></td> </tr> </table> <hr/> <p>Analys av resultat Under 2023 har 34 upphandlingar samordnats. Det långsiktiga målet är minst 30 samordnade upphandlingar per år.</p> <p>Planerade åtgärder Bedömningen är att det finns ytterligare möjligheter till ökning av samordnade upphandlingar om upphandlingsbehoven kan identifieras tidigare och mål för samordning läggs på de köpande verksamheterna. Planerade åtgärder är att påbörja dialog med ledningarna om att inköp behöver bli en integrerad del av ekonomistyrnings- och verksamhetsplaneringsprocessen och att inköpsmål behöver fördelas på de köpande verksamheterna. I Inköps styrdokument tydliggöra den gemensamma Inköpsnämndens och inköpsorganisationens syfte att i så stor utsträckning som möjligt generera samordnade upphandlingar. Fortsätta verka för ett tydligt mandat för Inköp att besluta hur upphandlingar ska genomföras i linje med inköspolicyn och upphandlingslagstiftningen.</p> <p>Helår</p> <p>Antal samordnade upphandlingar</p> <hr/> <p>Sammanställning upphandlingar</p> <hr/> <p>El-material</p> <hr/> <p>Skydds- och arbetskläder Ambulansen</p> <hr/> <p>Diatermi</p> <hr/> <p>Hörseltekniska Hjälpmedel</p> <hr/> <p>Läkemedelskylskåp</p> <hr/> <p>Luftfilter med tillbehör – Glasfiberfilter/Syntetfilter</p> <hr/> <p>Patientsängar och sängbord</p> <hr/> <p>System för bloddatabas inom klinisk Immunologi och Transfusionsmedicin (KITM) inklusive vävnadsinrättning laboratoriemedicin</p> <hr/> <p>Bemannings tjänster sjuksköterskor</p> <hr/> <p>Kemikaliehantering</p>	Antal	34 st	Samordnade	
Antal	34 st					
Samordnade						

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering
	<p>Vilka upphandlingar som inköp anser borde samordnats, som inte kunnat samordnas och skälet till det.</p> <p>Metod för riskhantering Antal samordnade upphandlingar hämtas ur avtalsdatabas via fil av Inköpscontroller. Urval av samordnade upphandlingar sker via upphandlingsplan av enheten Upphandling. Enheten Upphandling följer upp samordnade upphandlingar, samt anger orsaker till varför inte utpekad upphandling samordnats. Detta sker via intervju.</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Stor avvikelse</p> <p>Analys av resultat</p> <p>Utöver de 34 samordnade upphandlingarna under 2023 har upphandlingar identifierats som borde kunnat samordnas. Vid flertalet tillfällen harmoniserar inte regionernas behov i form av avtalstider och innehåll. Det blir även tydligt att Inköp har svårt att utverka sitt mandat avseende samordning av upphandlingar. Exempel på sådana upphandlingar är:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skelett- och konventionell röntgen - Mobil och fast röntgen - Infusionspumpar för både - Naprapater och kiropraktorer - Externt system för avrop av inhyrd vårdpersonal - Ultraljud till kvinnokliniken - Spol- och diskdesinfektorer - Rekryteringstjänster <p>Planerade åtgärder</p> <p>Ytterligare tydliggöra i Inköps styrdokument, den gemensamma Inköpsnämndens och inköpsorganisationens syfte att generera samordnade upphandlingar i så stor utsträckning som möjligt. Fortsätta verka för att utökat mandat för Inköp att besluta hur upphandlingar ska genomföras i linje med inköspolicyn och upphandlingslagstiftningen.</p>
<p>Att LOU inte efterlevs, genom att inköp inte görs hos avtalade leverantörer vilket gör att Regionerna bryter mot lagen, samt att de krav vi ställer då inte kan säkerställas. Detta kan skada Regionerna ekonomiskt och ur ett trovärdighetsperspektiv. (målrisk)</p>	<p>Kontroll av leverantörstrohet och efterlevnad av LOU</p> <p>Metod för riskhantering Kontroll sker genom verksamhetsnära analyser hos prioriterade verksamheter</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ej genomförd</p> <p>Analys av resultat</p> <p>Inköp har ej genomfört några verksamhetsnära analyser under verksamhetsåret 2023. Anledningen till nedprioritering var att Inköp ej haft kapacitet att omhänderta det resultat som de verksamhetsnära analyserna medför.</p> <p>Rapporteras i verksamhetsberättelse</p> <p>Planerade åtgärder</p> <p>Ambitionen är att återuppta arbetet med de verksamhetsnära analyserna som ett viktigt strategiskt verktyg för att stödja verksamheterna att nå de önskvärda ekonomiska effekterna samt förbättrad uppföljning.</p>

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering
<p>Risk att Inköp inte känner till kommande inköpsbehov i tid vilket innebär att resurser saknas att genomföra upphandling. Detta kan medföra att vård fördröjs, ekonomiska förluster och lagbrott. (Processrisk)</p>	<p>Inkomna uppdrag i förhållande till avtalsstart</p> <p>Metod för riskhantering Kontroll görs av datum för insänt uppdrag i relation till önskad avtalsstart. Vid avtalsstart kontrolleras och rapporteras även den verkliga slutliga differensen mot önskad avtalsstart av Strategisk inköpare.</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ej genomförd</p> <p>Analys av resultat Kontrollen har inte genomförts. Metoden är manuell, arbetskrävande och reaktiv. Resurser har istället prioriterats till att arbeta proaktivt med utvecklande åtgärder så som bättre indata i upphandlingsplanen, genomföra en förstudie för systemstöd för effektivare digital hantering av inkommande upphandlingsuppdrag samt initiering av vidareutveckling av digital ärendehantering och digitala direktupphandlingar. Ett stort arbete pågår även avseende samordnade upphandlingar vilket innebär kartläggning av upphandlingsbehov på lång sikt. De utvecklande åtgärderna bedöms kunna förbättra framförhållningen istället för att mäta hur sent uppdragen inkommit.</p> <p>Rapporteras i verksamhetsberättelse</p> <p>Planerade åtgärder Fortsatt arbete med utvecklande åtgärder för att öka framförhållningen och möjligheten att planera upphandlingsuppdrag.</p>
<p>Risk att strategiska inköpare slutar på Inköp och går vidare utanför Regionerna. (Kategoriskrisk)</p>	<p>Kontroll av personalomsättning för strategiska inköpare och tillhörande orsaker.</p> <p>Metod för riskhantering Mäta personalomsättning avseende strategiska inköpare 1 gång per år. Följa upp orsaker till varför Strategiska inköpare slutar eller stannar via intervjuer.</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ingen avvikelse</p> <p>Analys av resultat Målet för personalomsättningen för strategiska inköpare är att den ska minska. Personalomsättningen för strategiska inköpare var 2023 12,1%. Det är en minskning från 2022 då personalomsättningen för strategiska inköpare var 18,8%.</p> <p>Rapporteras i verksamhetsberättelse</p> <p>Planerade åtgärder</p>

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering
<p>Risk för överprövningar och avbrytanden på grund av brister i arbetssätt som medför fördröjning i upphandlingsplaner vilket kan leda till ekonomiska effekter och leveransstörningar. (Processrisk)</p>	<p>Kontroll av orsaker till överprövade och avbrutna upphandlingar.</p> <p>Metod för riskhantering Kontroll sker genom att mäta andel överprövade och avbrutna upphandlingar. Analys av bakomliggande orsaker. Identifiera och genomför åtgärder utifrån analysresultat.</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ingen avvikelse</p> <p>Analys av resultat</p> <p>Andel överprövade upphandlingar som har nått avgörande i domstol eller på annat sätt avslutats under 2023 i relation till antal annonserade upphandlingar 2023. 10//170 = 5,9% (6,4% 2022 och 6,0% 2021)</p> <p>I de flesta överprövningar så har överprövningarna skett på den grunden att anbudsgivarna anser sig ha blivit felaktigt diskvalificerade eftersom de anser att de i upphandlingen har uppfyllt obligatoriska krav. Domstolarna har i övervägande del ansett att regionen inte felaktigt diskvalificerat anbudsgivare.</p> <p>Överprövningarna är kopplade till krav som är uppställda av verksamheterna i kravspecifikationerna och är således inte relaterade till bristande arbetssätt hos Inköp.</p> <p>Rapporteras i verksamhetsberättelse</p> <p>Under 2023 har totalt 20 överprövningar inkommit varav dom varit till regionens fördel i 8 överprövningar.</p> <p>I 8 överprövningar (varav totalt 6 av dessa är kopplade till 2 mål) har dom varit till regionens nackdel. Således är det 4 domar till regionens nackdel. 2 överprövningar har blivit avskrivna på grund av att upphandlingarna har avbrutits.</p> <p>Planerade åtgärder</p> <p>Genomgång av 2023 överprövningar samt domar kommer att göras med strategiska inköpare för att dra lärdomar av avgörandena.</p>
<p>Risk att möjliggjorda besparingar genom upphandling inte realiserar vilket gör att ekonomiska effekter inte uppnås.(målrisk)</p>	<p>Kontroll om möjliggjorda besparingar realiserar</p> <p>Metod för riskhantering Redovisning av möjliggjorda besparingar. Dock är uppföljning av realiserade besparingar ej genomförbar</p> <p>Typ av hantering Kontroll</p>	<p> Ingen avvikelse</p> <p>Analys av resultat</p> <p>74,4 MSEK.</p> <p>Utfallet för helåret överstiger målet för helår med 8,4 mkr. Målet helår är 66 mkr. Större besparingar än väntat har kunnat göras trots hög inflation och kostnadsökningar i allmänhet.</p> <p>Risken att möjliggjorda besparingar inte realiserar på grund av köp utanför avtal samt att besparingar inom verksamheter används till annat och inte kan omfördelas till de prioriterade behoven kvarstår pga avsaknad av kontroll av realiserade besparingar.</p> <p>Planerade åtgärder</p> <p>Fortsatt dialog med ledning om vikten av att kontrollera och hämta hem besparingarna, och resurser för detta. Påbörja dialog med ledning om att inköp behöver bli en integrerad del av ekonomistyrnings- och verksamhetsplaneringsprocessen och att inköpsmål behöver fördelas på de köpande verksamheterna.</p>

Risk	Hantering av risk	Resultat av genomförd hantering																				
Risk att avtalade leverantörer inte uppfyller krav på ekonomisk- och finansiell ställning enligt avtalsvillkor, samt har skatteskulder och obetalda sociala avgifter. Effekt kan bli att avtal måste hävas vilket kan leda till negativa ekonomiska effekter, försörjningsrisker, köp från oavtalade leverantörer. (processrisk)	Kontroll av skatteskulder, sociala avgifter samt ekonomisk- och finansiell ställning Metod för riskhantering Kreditupplysning sker löpande av avtalsleverantörer. Typ av hantering Kontroll	<p>Analys av resultat</p> <p>Helår 2023</p> <p>Uppsagda avtal på grund av att avtalsleverantörer inte uppfyller krav vad gäller skatter/avgifter samt ekonomisk finansiell ställning.</p> <p>4 st avtal (2 olika leverantörer)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Avtalsleverantör</th> <th>Avtal</th> <th>Skäl till att uppsägnin g</th> <th>Datum för uppsägnin g</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>DBI Västerås Ortopedi AB - 5563447209</td> <td>IN-IN22-0212 Hyra av operationslokaler ÖNH och ortopedi</td> <td>Konkurs</td> <td>2023-01-31</td> </tr> <tr> <td>Springlife AB - 5565587192</td> <td>IN-IN21-0344 Medarbetarenkät till Region Sörmland</td> <td>Konkurs</td> <td>2023-05-09</td> </tr> <tr> <td>Springlife AB - 5565587192</td> <td>DU-UPP15-0199 Enkätundersökning avseende medarbetarskap och säkerhetskultur</td> <td>Konkurs</td> <td>2023-05-09</td> </tr> <tr> <td>Springlife AB - 5565587192</td> <td>IN-IN22-0149 Direktupphandling av Medarbetarenkät till Region Västmanland</td> <td>Konkurs</td> <td>2023-05-09</td> </tr> </tbody> </table> <p>Planerade åtgärder</p> <p>Inköpscontroller har informerat ansvarig strateg för avtalet kring uppkommen situation, som sedan ansvarar för att informera den avtalsansvariga i verksamheten/kunden.</p>	Avtalsleverantör	Avtal	Skäl till att uppsägnin g	Datum för uppsägnin g	DBI Västerås Ortopedi AB - 5563447209	IN-IN22-0212 Hyra av operationslokaler ÖNH och ortopedi	Konkurs	2023-01-31	Springlife AB - 5565587192	IN-IN21-0344 Medarbetarenkät till Region Sörmland	Konkurs	2023-05-09	Springlife AB - 5565587192	DU-UPP15-0199 Enkätundersökning avseende medarbetarskap och säkerhetskultur	Konkurs	2023-05-09	Springlife AB - 5565587192	IN-IN22-0149 Direktupphandling av Medarbetarenkät till Region Västmanland	Konkurs	2023-05-09
Avtalsleverantör	Avtal	Skäl till att uppsägnin g	Datum för uppsägnin g																			
DBI Västerås Ortopedi AB - 5563447209	IN-IN22-0212 Hyra av operationslokaler ÖNH och ortopedi	Konkurs	2023-01-31																			
Springlife AB - 5565587192	IN-IN21-0344 Medarbetarenkät till Region Sörmland	Konkurs	2023-05-09																			
Springlife AB - 5565587192	DU-UPP15-0199 Enkätundersökning avseende medarbetarskap och säkerhetskultur	Konkurs	2023-05-09																			
Springlife AB - 5565587192	IN-IN22-0149 Direktupphandling av Medarbetarenkät till Region Västmanland	Konkurs	2023-05-09																			

Sammanfattning

Antal samordnade upphandlingar har ökat under 2023, men det finns flertal exempel på där samordning borde kunnat göras men inte gjorts. En tydlighet i styrning i båda regionerna för fler samordnade upphandlingar behövs. Under våren 2024 läggs stort fokus på att identifiera inköpsbehov inom medicinteknik tidigt i båda regionerna för att möjliggöra samordning i större

utsträckning. Samordning kräver både matchning i tid och möjlighet att komma överens om gemensam kravställning.

Andelen överprövade upphandlingar ligger på en bra nivå 2023 års domar kommer gå igenom med strategiska inköparna för att dra lärdom av utfallet.

En fortsatt dialog med regionernas ekonomistaber behövs för att finna sätt och resurser att kontrollera och hämta hem de möjliggjorda besparingarna. Inköp behöver också bli en integrerad del av regionernas verksamhetsplanerings och ekonomiprocess.